

JÓ GYAKORLATOK

a Kaposvári Klebelsberg Középiskolai Kollégiumban

Ruchárd Mária: Dráma-színjátszás

"Az oktatás egyénre koncentrál, a dráma az egyediségére, minden emberi lény különleges egyéniségére."/Peter Slade

A jó gyakorlatom a drámapedagógiát, mint művészetpedagógiai irányzatot használja, amely magába foglal minden olyan játékos emberi megnyilvánulást, amelyben a dramatikus folyamat megjelenik. Eszközei az emberi képességek, az adott nyelv, test, tér, idő. Alapja a szervezett emberi cselekvés. Módszertana az improvizatív és kreatív dráma, mely segíti a gyakorlatokkal és játékokkal a valóság árnyaltabb és sokszínűbb átélését, az emlékek megőrzését a figyelem fejlesztését. Az alkotás szabadságával a kreativitás és alkotó fantázia fejlesztésével eléri a csoport és egyén fejlődését. Tiszta kommunikációt, empátiát, viselkedési és játékbátorságot fejleszt, ami egyfajta attitűdváltozáshoz, átértékeléshez vezethet. Erőteljesen szocializáló tevékenység, kitartásra és felelősségvállalásra is ösztönöz, ami a dráma formáján keresztül valósul meg. Személyiségformálásra, önismeretre, emberismeretre, empátiára, toleranciára, elfogadásra nevel, a kapcsolatfelvétel, kapcsolattartás és közlés során. E speciális együttműködés során, olyan tapasztalatokra tesznek szert a játszóknak, melyek segítenek a közösségbe beilleszkedni, tudnak könnyed és természetes kapcsolatot teremteni. Fejlődik és kifinomulttá válik a metakommunikációjuk. Bátran megnyilvánulnak különböző élethelyzetekben, megismerik önmaguk lehetőségeit és korlátait. A dráma-színjátészó foglalkozás, olyan légkört teremt ahol a csoporton belül felszabadultan, nyíltan és őszintén megnyilatkozhatnak, egymás és a tanár előtt. Cél, hogy szívesen vállaljanak szerepeket, megértsék a szereplő lelkivilágát és cselekedeteinek mozgatórugóját. Ezen keresztül próbáljanak bizonyos szerepet természetesen eljátszani. Érezzék meg, hogy egy előadás a közös munka gyümölcse. „Egy olyan kanavász, amit együtt kell kifeszítenünk és az előadás alatt együtt kell magasan, feszesen tartanunk.”

Récsey Zsuzsa-Somogyi Adél: Dinamikus személyiségprofil

A dinamikus személyiségprofil az Arany János Tehetséggondozó Programban résztvevő, ill. más tehetséges középiskolás tanulók számára készült. A tanulók életkora jellemzően 14-20 év, 9-13 évfolyam. A megtervezéskor a cél a program előírásainak való megfelelés, az információk összegyűjtése volt, amire alapozva meg lehet valósítani a tanulók egyénre szabott fejlesztését, esélyeket teremt a társadalmi mobilitáshoz, a szociális és kulturális hátrányok leküzdésével.

A dokumentum egy kezdeti általános, átfogó helyzetfelméréssel kezdődik, és folyamatosan, a diák kollégiumi évei alatt bővül az új információkkal. A tanulóval foglalkozók fejlesztő tevékenységének összehangolása megmutatja a tanuló erősségeit és hiányosságait. Erre alapozva a csoportvezető segít a tanulónak a különböző szakkörök, sport és művészeti foglalkozások, felzárkóztató és tehetséggondozó tevékenységek közül választani, leterheltségét optimalizálni, a diákok tervezési készségét fejleszteni. Lehetőséget biztosít tehetségterületének bemutatására. Pszichológus támogatását kéri, mentortanárt keres számára, belső és külső szakemberrel veszi fel a kapcsolatot.

A dinamikus személyiségprofil minden szükséges információt és mérési eredményt hozzáférhetően kezel, ami a pedagógusok és fejlesztő szakemberek számára a szakmai munkához szükséges.

Gálovics Edit: Éltrevaló 7szokás

Naponta tapasztaljuk, ahogy diákjaink önmagukat formálva, jó és rossz döntések hozatalával egyengetik személyiségüket, és alapozzák-alakítják jövőjüket. Az életrevaló 7szokás alkalmazásával (F. Covey) hosszabb távon a sikeres életpálya, a tudatos életvezetéshez nyújtott támogatás opcionális eszköztárhoz tudunk ajánlásokat tenni diákjaink számára. Olyan szokásokról van szó, amelyeket tulajdonképpen ismerünk, tudjuk, gyakoroljuk, csak... Az életrevaló 7szokás gyakorlásával a tudatos életvezetés és szemlélet alakítását támogatjuk a mindennapokban. Tapasztalataink szerint a diákok között is sokan nagyon fogékonyak a tudatos életvezetés kérdésében, a személyes és felelős életvezetés alakításában. Tizenöt évesen még csak kóstolgatják az egyes szokások megértését, tizennyolc évesként viszont már pontosan megfogalmazzák, mit jelent számunkra az egyes szokások alkalmazása, melyik az a szokás, amelyik különösen fontos építőkö az életükben. Pedagógusként úgy véljük, helye van a középiskolás korosztállyal foglalkozó szakemberek módszertárában. Általános problémaként érzékeljük a tanulók nehézségei között az akaraterő, egyensúlyteremtés, időtervezés, jövőképzés, döntési képesség, célképzés, pályaválasztás, az egymásra és önmagunkra figyelés kérdését. Minden tanulói kontaktban jól alkalmazható, legyen az tanóra, foglalkozás, szakkör, mentorálás vagy tanácsadás, tehetséggondozás vagy hátránykompenzálás.

Horváth Balázs: A KOR-TÁRS közösséggel a közösségért

A jó gyakorlat a középiskolai diákönkormányzatok, mint közösségi szintér szervezetfejlesztését szolgálja. A jó gyakorlat célja, hogy a DÖK tagjai kortárs segítőként öntevékeny módon vegyenek részt a közösség alakításában. Az önszerveződés eredményeként megismertetik egymást az együttélés modelljével, segítik az új tanulók beilleszkedését, megőrzik és megújítják az intézmény hagyományait úgy, hogy közben gyakorolják a közösségük fejlesztéséhez kapcsolódó készségek mélyítését és új aspektusok megjelenítését. A kortárs csoport tagjai felvállalták a kollégista tanulók életvezetési, szórakozási, sportolási lehetőségeinek minél szélesebb körének való kiterjesztése úgy, hogy a diákság magának érezze az Intézmény szellemiségét, hagyományait, melyet különböző események, programok szervezésén keresztül érnek el.

Hujber Tamásné: Tehetség mentorálás - a pedagógia magasabb szintje

A mentorálás a pedagógia magasabb szintje, mert tudatos szakmai folyamat megtervezése teszi lehetővé tanuló és tanár között a szimbiotikus együttműködést, a folyamatos kapcsolattartást, a tanulóval foglalkozó szakemberek team munkájának "vezetését". Sajátos felfogásából adódóan itt töretlenül érvényesül a tanuló központi helyzete, minden folyamat a tanulóért történik, őt támogatja. A tehetség mentorálás magába foglalja a tehetség azonosításban való részvételt a komplex pedagógiai diagnosztikán keresztül a tehetség fejlesztésig, a tehetség tanácsadást, életút tervezést vagy annál sokkal többet: egy szoros partneri együttműködést. A mentor szakember, szülő, coach, pszichológus, testvér, barát, példakép egy személyben.

Horváth János: Kre-Aktív Projekt

Motiváción alapuló **Kre-Aktív projekt** a kollégiumi tevékenység rendszerben megjelenő új típusú foglalkozást jelent, amely az adaptív pedagógia alapjain került fejlesztésre. A tanulók kedvenc témájukkal foglalkoznak egy tanéven át a projektben. A megvalósításban általuk választott pedagógus segíti folyamatosan őket. A tanár és a tanuló együtt megtervezik a tanulási folyamatot, felépítik a tartalmat, értékelik a haladást, amennyiben szükséges folyamatközi beavatkozást kezdeményeznek. Cél, a tanulói egyes kompetenciák új tanulási környezetben aktivizálódjanak, rejtett tehetségek vagy tehetségterületek felszínre kerüljenek miközben a pedagógusok adaptív szemlélete és gyakorlata is mélyül. Elsősorban középiskolás korosztálynak ajánljuk, jól illeszkedik a kollégiumi életrendbe. Azért tartjuk hasznosnak, mivel motivált tanulói környezetben kreativitást és aktivitást igénylő tevékenykedtetés által segíti a tanulók problémamegoldó készségét, munkaerő-piaci vagy felsőoktatási helytállását. A bevezetés óta a diákok kommunikációja, problémamegoldó képessége, nyíltsága, kreativitása, és felelősségvállalása pozitív irányba változott. A tanév végén a legjobb munkákat bemutatjuk a kollégium diákjai előtt.

Hoffman-Fekete Janka: „NyelVelünk” idegen nyelvi jó gyakorlat bemutatása

A NyelVelünk idegen nyelvi program alapja egy innovációs folyamat eredményeként, a TÁMOP 3.1.4 pályázat¹ segítségével valósult meg, azóta szerepel az éves munkatervben.

A jó gyakorlat középiskolás diákok számára került kidolgozásra. Az intézményi sajátosságok és a program értékelési rendszere szerint folyamatosan igazodik a tanulói igényekhez. Szerves részét képezi az idegen nyelvi tehetséggondozásnak, kapcsolódik a csoportos és egyéni nyelvi tehetséggondozó és felzárkóztató foglalkozásokhoz. Célja az idegen nyelvi tehetségek azonosítása, mérése, a további programokba történő bevalogatás, az évfolyamok közötti szociális kapcsolatok támogatása, a motiváció, én-hatékonyság megtapasztalásával pozitív nyelvi attitűd kialakítása, a kommunikatív kompetencia és a problémamegoldás fejlesztése. Módszerekben változatos lehetőséget ad: állomásos-, kooperatív tanulás, szerepjáték, játék, projekt, stb.

A program leírása 5 elemből áll, általános leírással és a kapcsolódó anyagokkal támogatottak.

1. Tervezőnapló a programszervezők számára
Célok, részletes feltételek, szervezési lépések és személyekre lebontott részfeladatok, forgatókönyv, részletes programterv, eredménydokumentáció
 2. NyelVelünk vetéldedő
Állomásos vetéldedő, feladatai a nyelvi alapkészségek alapján kerülnek kidolgozásra. Idegen nyelvi előadások, a csapatok által összeállított jelenetek.
 3. Értékelési rendszer
 4. Kapcsolt nyelvi foglalkozások működési rendszere, kapcsolódási lehetőségei
 5. Kapcsolt nyelvi programok (NyelVelünk pályázat, fordítási verseny, nyelvi tájékozódási verseny, külső versenyek)
-

A bevezetés óta nőtt az idegen nyelv iránt érdeklődő diákok és a versenyeken elért eredmények száma. Hatása érzékelhető a diákok motivációján, beszédképességén.

Tankovicsné Trapp Ildikó - Kiss Eszter: „Magyarul egy szót sem!” idegen nyelvi vetélkedő

A „Magyarul egy szót sem!” egy idegen nyelvi vetélkedő, amely az AJTP nyelvi hétvégéjének programeleme. A vetélkedőn az AJTP 9. évfolyama vesz részt, a program egy napot ölel fel. A program célkitűzése, hogy fejlessze a diákok idegen nyelvi és kommunikatív kompetenciáit, kooperatív készségeit. A tanulók (általában 25-30 fő) 4 fős kiscsoportokat alkotnak, és egyéni képességeiknek megfelelően vállalnak szerepet a feladatmegoldásokban. Önállóan határozhatják meg, milyen módon építik fel a csapat dinamikáját.

A feladatok meghatározása az adott osztály sajátosságaira való tekintettel történik, a lebonyolítás során a pedagógusok segítő attitűddel állnak a résztvevőkhöz, így segítik, hogy a program során kialakult belső motiváció támogassa a diákok eredményes fejlődését.

A záró értékelő kérdőív az értékelés legfontosabb. Minden csoport emléklapot kap, csak a legjobban teljesítő csoportot emeljük ki díjjal.

A program javasolt kísérő eleme az angol-német jellegzetes ételekből álló étkezés.

Huiber Tamásné: Diákportfólió minden szinten a tudatos önfejlesztés érdekében

A gyermek/diák/tanuló/hallgató a maga korosztályának jellegzetességeit szem előtt tartva olyan portfóliót állít össze, amely példázza a munkáját, amivel elégedett, amit meg kíván mutatni magából. Részét képezi a tanulókkal kapcsolatos átfogó adatgyűjtésnek, amit eddig is csináltunk, de a továbbiakban működtessük tudatosan, erőforrásként és ne teherként tekintsünk rá. A hatékony tanuló-megismerés új területe, ami rendszerezi, átláthatóvá teszi és különböző szempontok szerinti válogatással megmutatja a fiatalok erősségeit épp úgy, mint a fejlesztendő területeket, képes pozitív visszajelzést adni annak is, akivel "csak baj van", és hihetetlen könnyen tudjuk használatával megnyerni a szülőket. A diákportfólió képes az óvodás korú gyermektől kezdve az átmenetek megtámogatására stigmák kialakítása nélkül. Elérhető anyagi erőforrás függvénye, hogy elektronikus, vagy papír alapú, kiállítás alkalmából bemutatható, vagy prezentációként felhasználható.

Gálovics Edit: Innovációt támogató megoldások

„Halad, aki megindult” Vörösmarty Mihály

Az innovációt támogató megoldások célja, hogy segítse a vezetőt egy fejlesztés kiterjesztésében. A bemutatásra kerülő megoldások több oldalról támogatják az intézményi kultúrában a változás előidézését. Lépésről lépésre mélyíti el a fejlesztés tartalmát, segíti a személyes sikerélmény tapasztalat szerzését úgy, hogy közben változást idéz elő a szervezeti kultúrában is. Alapvetően adaptív szemléletre épül, amely az egyéni szükségletek és közös értékrend kialakításában támogatja a pedagógust és a közösséget. Lényege: a személyes érdekeltség kialakításához szervezeti keretek és módszerek alkalmazása. Fejlesztésének lehetősége: GÖMB, mint általános munkamódszer.